FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**Universitatea „Babeş-Bolyai”**
1.2 Facultatea	**Facultatea de Teologie Greco-Catolică**
1.3 Departamentul	**Departamentul Blaj**
1.4 Domeniul de studii	**Teologie**
1.5 Ciclul de studii	**Master**
1.6 Programul de studiu / Calificarea	**Teologie pastorală în comunităţile ecleziale (Blaj)** **Diplomă de master**

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**KMI0091.- Dinamismul comunităţii ecleziale în lumina Epistolelor Pastorale ale Sf. Pavel**						
2.2 Titularul activităţilor de curs	**Prof. Univ. Pr. Dr. Orsatti Mauro**						
2.3 Titularul activităţilor de seminar	Lect. Univ. Pr. Dr. Paţulea Călin-Daniel						
2.4 Anul de studiu	**IIM**	2.5 Semestrul	**I**	2.6. Tipul de evaluare	**E**	2.7 Regimul disciplinei	**DS**

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	**4**	Din care: 3.2 curs	**2**	3.3 seminar/laborator	**2**
3.4 Total ore din planul de învăţământ	**56**	Din care: 3.5 curs	**28**	3.6 seminar/laborator	**28**
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie şi notiţe					**12**
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					**8**
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					**12**
Tutoriat					**6**
Examinări					**4**
Alte activităţi:					

3.7 Total ore studiu individual	**36**
3.8 Total ore pe semestru	**200**
3.9 Numărul de credite	**8**

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competenţe	•

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	•
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	•

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	• Transpunerea în activitatea pastorală a modelului oferit de comunitatea creştină a Epistolelor Pastorale Pauline; • Depăşirea dificultăţilor de a trece de la credinţa în Dumnezeu la mărturisirea lui Dumnezeu – colaboratorii lui Pavel, Timotei şi Tit, precum şi comunităţile din Efes şi Creta pot servi de model luminos; • Implementarea experienţei ecleziale după modelul propus de Apostolul Paul – izvor de atracţie şi trăire şi pentru comunitatea creştină a vremurilor prezente; • Tratarea unui astfel de argument trebuie să ţină cont de viziunea credinţei şi de patrimoniul Cuvântului lui Dumnezeu prezent în Epistolele Pastorale ale Sf. Pavel;
Competenţe transversale	• Corelarea cunoştinţelor biblice asimilate pe parcursul cursului Dinamismul comunităţii ecleziale în lumina Epistolelor Pastorale ale Sf. Pavel cu cele dobândite la alte discipline de învăţământ din cadrul programului de Master;

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Obiectivul general al cursului este acela de a-l implica pe student în munca de aprofundare şi cercetare a scrierilor pauline în studiu, perfecţionarea metodei de lucru, analiza literară, critica textuală, comentariul exegetic şi lectura actualizată a textelor cu implicaţii şi consecinţe pastorale pentru comunitatea creştină a vremurilor actuale.
7.2 Obiectivele specifice	• Răspunsuri la întrebările şi preocupările, în contextul pastoral, cu privire la natura esenţială a omului, a creştinului/credinciosului şi a comunităţii creştine în lumina destinului său

	manifestat în Hristos; • Studiul şi dezvoltarea tematicii propuse având ca şi fundament mesajul teologic paulin, bogat în referinţe şi principii pastorale.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
Fidelitate faţă de chemarea lui Dumnezeu şi faţă de voinţa Sa manifestată prin tradiţia autentică a Bisericii (Fedeltà alla chiamata di Dio e fedeltà alla sua volontà manifestata nella genuina tradizione della Chiesa) (1 Tim 1, 1-20).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S1
Rugăciunea şi adunarea liturgică: Rugăciunea şi mântuirea universală. Comunitatea în rugăciune (Preghiera e assemblea litrugica: Preghiera e salvezza universale. La comunità orante) (1 Tim 2, 1-15).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S2
Calităţile necesare pentru miniştri Bisericii (I requisiti per i ministri della Chiesa) (1 Tim 3, 1-16).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S3
A trăi în conformitate cu voinţa lui Dumnezeu (Vivere secondo la volontà di Dio) (1 Tim 4, 1-16).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S4
Îndrumări pentru viaţa comunităţii (Istruzioni per la vita della comunità) (1 Tim 5, 1-6, 2a).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S5
Figura adevăratului sau falsului maestru (Il ritratto del vero e falso maestro) (1 Tim 6, 2b-21).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S6
Slujitori umili ai adevărului (Umili servitori della Verità) (Tit 1, 1-16).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S7
Motivaţiile teologice ale miniştrilor autentici (Motivazioni teologiche per i veri ministri) (Tit 2, 1-15).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S8
Mântuirea prin intermediul procesului de renaştere (La redenzione tramite il processo di rinascita) (Tit 3, 1-15).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S9
Păstorul şi suferinţa pentru Evanghelie. Exemplul Apostolului Paul (Il pastore e la sofferenza per il Vangelo. L'esempio di Paolo) (2 Tim 1, 1-18).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S10
Semnificaţia suferinţelor apostolatului creştin (Il senso delle sofferenze dell'apostolato cristiano) (2 Tim 2, 1-26).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S11
Contrastul existent între condiţia mizerabilă a celui nelegiut şi condiţia fericită a colaboratorului iubit şi autentic (Il contrasto tra la miserevole condizione degli empi e la condizione felice dell'amato collaboratore) (2 Tim 3, 1-16).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S12
Perspective viitoare: în faţa realităţii morţii (Prospettive future: di fronte alla morte) (2 Tim 4, 1-22).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S13
Biserica, întemeiată de Isus Hristos, menită să slujească perfecţiunea şi să împlinească faptele cele bune în aşteptarea manifestării glorioase a Domnului (La Chiesa, fondata da Gesù Cristo, destinata di lavorare sempre alla perfezione e di compiere le opere buone in attesa della manifestazione gloriosa di Cristo).	Explicaţia, dialogul, problematizarea	S14

Bibliografie:

Izvoare:

Biblia, Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului şi a Noului Testament, Il Cerchio, Gallese, 1990.
Nestle-Aland, Nuovo Testamento Greco-Italiano, *ediţie îngrijită de Bruno Corsani şi Carlo Buzzetti, Società Biblica Britanica & Forestiera, Roma, 1996.*
*La Bibbia***,** Piemme, Casale Monferrato, 1996[2].
Noul Testament, Sapientia, Iaşi, 2002.

Bibliografie critică:

Prescurtări: ***BNVTO –*** La Bibbia**,** Nuovissima Versione dai Testi Originali; ***CCSB -*** Corso Completo di Studi Biblici; ***DPL –*** Dizionario di Paolo e delle sue lettere; ***ISB*** – Introduzione allo Studio della Bibbia; ***LD*** – Lectio Divina; ***NGCB –*** Nuovo Grande Commentario Biblico; ***SB*** – Studii Biblice; ***SOC*** – Scritti delle origini cristiane; ***TB*** – Théologie Biblique;
Banks, R., *Ordinamento e governo della Chiesa,* în DPL, San Paolo, Cinisello Balsamo, 2002[2].
Barbaglio, G., *Lettere Pastorali,* în G. Barbaglio, R. Fabris, *Le lettere di Paolo,* III, Borla, Roma, 1990[2].
Bosch, J. S., *Scritti paolini,* ISB 7, Paideia, Brescia, 2001.
Chanoine, E-.O., *Les épitres de Saint Paul*, Siloe, Paris, 1945.
Cipriani, S., *Lettere Pastorali,* în BNVTO III, Paoline, Cinisello Balsamo (Milano), 1991.
Dunn, J.D.G., *La teologia dell'apostolo Paolo,* ISB 5, Paideia, Brescia, 1999.
Ellis, E. E., *Lettere Pastorali,* în DPL, San Paolo, Cinisello Balsamo, 2002[2].
Fabris, R., *Lettere Pastorali,* în G. Barbaglio, R. Fabris, *Le lettere di Paolo,* III, Borla, Roma, 1990[2].
----------, *La tradizione paolina,* Dehoniane, Bologna, 1995.
Fitzmyer, J. A., *Paolo,* în NGCB, Querinana, Brescia, 2002[2].
Freundorfer, J., Staab, K., *Le lettere ai Tessalonicesi e della cattività e pastorali*, Morcelliana, Brescia, 1961.
Ioan Gură de Aur, *Tâlcuiri la Epistola a doua către Timotei, Epistola către Tit, Apistola către Filimon ale Sfântului Apostol Pavel,* Nemira&Co, Bucureşti, 2005.
Marcheselli-Casale, C., *Le Lettere Pastorali,* SOC 15, Dehoniane, Bologna, 1995.
Orsatti, M., *Lettere Pastorali: 1-2 Timoteo, Tito,* Messaggero, Padova, 2006.
----------, *Comunităţi creştine pline de viaţă. Dinamismul eclezial în Scrisorile Pastorale ale Sfântului Paul,* T 30, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuş, 2011.
Reuss, J., *Prima lettera a Timoteo,* Città Nuova, Roma, 1965.
----------, *Seconda lettera a Timoteo,* Città Nuova, Roma, 1966.

----------, *Lettera a Tito,* Città Nuova, Roma, 1967.
Sacchi, A., *La Scuola Paolina: Le Lettere Pastorali,* în *Lettere Paoline e altre Lettere*, ed. îngrijită de Alessandro Sacchi şi coll., LCSB 6, Elle Di Ci, Leumann (Torino), 1996,
Sescu, P., *Scrisorile sfântului Paul,* în Idem (coord.), *Introducere în Sfânta Scriptură*, SB 1, Sapientia, Iaşi, 2001.
Wild, R. A., *Le Lettere Pastorali,* în NGCB, Queriniana, Brescia, 2002[2].
Zedda, S., *Le Lettere Pastorali,* în AA. DD., *Il Messaggio della Salvezza. Lettere di San Paolo e lettera agli Ebrei,* CCSB 7, Elle Di Ci, Leumann (Torino), 1990.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
Specificarea rolului ecleziastic şi a modalităţilor în vederea propovăduirii cât mai eficiente a Evangheliei (Individuare il ruolo ecclesiale e le modalità per annunciare sempre meglio il Vangelo).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S1
Adunările noastre liturgice cunosc multiple roluri în cadrul unităţii celebrărilor liturgice: sugestii privind participarea activă la celebrările liturgice respectând întotdeauna seminificaţia sacrului şi a misterului (Le nostre assemblee liturgiche conoscono le molteplicità delle funzioni nell'unità della celebrazione: Suggerimenti per rendere più partecipate le nostre assemblee, sempre rispetando il senso di sacro e di nistero).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S2
Reflecţii asupra vitalităţii parohiei şi a comunităţii de care aparţii şi formularea de noi propuneri privind intensificarea dinamismului vieţii acestora (Riflessioni sulla vitalità della tua parrocchia e del tuo gruppo di appartenenza e formulare delle proposte per un dinamismo ancora più intenso).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S3
Prezenţa activă în viaţa comunităţii creştine, a căuta întotdeauna lucrarea care are la bază intenţiile drepte, pentru binele comunităţii (Presenza attiva nella vita della comunità cristiana, cercare sempre di operare con rettitudine di intenzione, per il bene della comunità).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S4
Capacitatea de a percepe aspectul pozitiv al lucrurilor şi situaţiilor dintr-o parohie sau comunitate bisericească (La capacità di cogliere l'aspetto positivo delle cose nella parrocchia o comunità ecclesiale).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S5
Crucea pregăteşte deplinătatea gloriei iar finalitatea luptei creştine este marcată de victorie (La croce prepara la pienezza della gloria e che il combattimento è finalizzato alla vittoria).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S6
Viaţa de credinţă şi nevoia orientării din partea Spiritului (La vita di fede e il bisogno di orientamento che viene dallo Spirito).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S7
Nevoia unei credinţe care nu numai să pătrundă în inima şi în mintea persoanelor cu scopul modelării convingerilor, a principiilor referitoare la comportament, a părerilor, a raporturilor sociale, dar care să se facă resimţită şi în cultura zilelor noastre (Oggi come ieri, occorre trovare una fede che non solo penetri nel cuore e nella mente delle persone per modellarne le convinzioni, i principi di comportamento, le opinioni, i rapporti sociali, ma anche si faccia strada nella cultura).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S8
Renaşterea, o trecere a fiinţei umane la o stare mai înălţătoare de natură dumnezeiească (La rinascita è un passaggio dell'essere umano a una condizione più elevata di ordine divino).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S9
Curajul de a reînnoi procesul de catehizare, reaşezând mesajul evanghelic în cadrul unor metodologii sau strategii noi cerute şi sugerate de situaţia socială pe care o trăim (Il coraggio per rinnovare la nostra catechesi, per impostare l'annuncio su metodologie o strategie nuove, richieste e suggerite dalla società in cui viviamo).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S10
Urmând exemplul Apostolului Paul şi trăind caracteristicile suferinţei propuse de Hristos, în ce măsură ştim să suferim pentru aproapele nostru şi să ne manifestăm solidaritatea cu acesta (Sull'esempio offerto da San Paolo e vivendo le caratteristiche della sofferenza proposte da Cristo, in che modo sappiamo soffrire per il prossimo e manifestare la nostra solidarietà).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S11
Lupta între bine şi rău din interiorul nostru şi instrumentul extraordinar pentru a învinge: cuvântul lui Dumnezeu (La lotta tra il male e il bene al nostro interno e il mezzo straordinario per ottenere la vittoria: la parola di Dio).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S12
Pentru ce mai trăim cu o dorinţă arzătoare după infinit şi veşnicie, dacă suntem constrânşi să murim? Prin moarte se ajunge în faţa realităţii «totul a luat sfârşit» sau aceasta reprezintă o trecere către o altă realitate? (Perché vive in noi un anelito di infinito e di eternità, se poi siamo costretti alla morte? Con essa, si giunge al «tutto finito», oppure essa è passaggio verso un'altra realtà?)	Analiza, dezbaterea, observaţia	S13
Stilul de viaţă creştină pus în evidenţă de *Scrisorile Pastorale* (Stile di vita cristiana ricavato dal modello offerto dalle *Lettere Pastorali*).	Analiza, dezbaterea, observaţia	S14

Bibliografie:
Izvoare:
Biblia, Dumnezeiasca Scriptură a Vechiului şi a Noului Testament, Il Cerchio, Gallese, 1990.

Nestle-Aland, Nuovo Testamento Greco-Italiano, *ediţie îngrijită de Bruno Corsani şi Carlo Buzzetti, Società Biblica Britanica & Forestiera, Roma, 1996.*
*La Bibbia***,** Piemme, Casale Monferrato, 1996[2].
Noul Testament, Sapientia, Iaşi, 2002.
Bibliografie critică:
Prescurtări: ***BNVTO*** **–** La Bibbia**,** Nuovissima Versione dai Testi Originali; ***CCSB -*** Corso Completo di Studi Biblici; ***DPL*** **–** Dizionario di Paolo e delle sue lettere; ***ISB*** – Introduzione allo Studio della Bibbia; ***LD*** – Lectio Divina; ***NGCB*** **–** Nuovo Grande Commentario Biblico; ***SB*** – Studii Biblice; ***SOC*** – Scritti delle origini cristiane; ***TB*** – Théologie Biblique;
Banks, R., *Ordinamento e governo della Chiesa,* în DPL, San Paolo, Cinisello Balsamo, 2002[2].
Barbaglio, G., *Lettere Pastorali,* în G. Barbaglio, R. Fabris, *Le lettere di Paolo,* III, Borla, Roma, 1990[2].
Bosch, J. S., *Scritti paolini,* ISB 7, Paideia, Brescia, 2001.
Chanoine, E-.O., *Les épitres de Saint Paul*, Siloe, Paris, 1945.
Cipriani, S., *Lettere Pastorali,* în BNVTO III, Paoline, Cinisello Balsamo (Milano), 1991.
Dunn, J.D.G., *La teologia dell'apostolo Paolo,* ISB 5, Paideia, Brescia, 1999.
Ellis, E. E., *Lettere Pastorali,* în DPL, San Paolo, Cinisello Balsamo, 2002[2].
Fabris, R., *Lettere Pastorali,* în G. Barbaglio, R. Fabris, *Le lettere di Paolo,* III, Borla, Roma, 1990[2].
----------, *La tradizione paolina,* Dehoniane, Bologna, 1995.
Fitzmyer, J. A., *Paolo,* în NGCB, Querinana, Brescia, 2002[2].
Freundorfer, J., Staab, K., *Le lettere ai Tessalonicesi e della cattività e pastorali*, Morcelliana, Brescia, 1961.
Ioan Gură de Aur, *Tâlcuiri la Epistola a doua către Timotei, Epistola către Tit, Apistola către Filimon ale Sfântului Apostol Pavel,* Nemira&Co, Bucureşti, 2005.
Marcheselli-Casale, C., *Le Lettere Pastorali,* SOC 15, Dehoniane, Bologna, 1995.
Orsatti, M., *Lettere Pastorali: 1-2 Timoteo, Tito,* Messaggero, Padova, 2006.
----------, *Comunităţi creştine pline de viaţă. Dinamismul eclezial în Scrisorile Pastorale ale Sfântului Paul,* T 30, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuş, 2011.
Reuss, J., *Prima lettera a Timoteo,* Città Nuova, Roma, 1965.
----------, *Seconda lettera a Timoteo,* Città Nuova, Roma, 1966.
----------, *Lettera a Tito,* Città Nuova, Roma, 1967.
Sacchi, A., *La Scuola Paolina: Le Lettere Pastorali,* în *Lettere Paoline e altre Lettere*, ed. îngrijită de Alessandro Sacchi şi coll., LCSB 6, Elle Di Ci, Leumann (Torino), 1996,
Sescu, P., *Scrisorile sfântului Paul,* în Idem (coord.), *Introducere în Sfânta Scriptură*, SB 1, Sapientia, Iaşi, 2001.
Wild, R. A., *Le Lettere Pastorali,* în NGCB, Queriniana, Brescia, 2002[2].
Zedda, S., *Le Lettere Pastorali,* în AA. DD., *Il Messaggio della Salvezza. Lettere di San Paolo e lettera agli Ebrei,* CCSB 7, Elle Di Ci, Leumann (Torino), 1990.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina Dinamismul comunităţii ecleziale în lumina Epistolelor Pastorale ale Sf. Pavel face parte din grupa disciplinelor obligatorii şi de specialitate în vederea pregătirii viitorilor candidaţi la Sfânta Preoţie din cadrul programului de Master Teologie Greco-Catolică Pastorală. Îi oferă studentului posibilitatea formării şi aprofundării competenţelor specifice privind formarea intelectuală şi teologică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen scris sau oral	-	75 %
10.5 Seminar/laborator	Evaluarea activităţii şi a lucrării de seminar	Analiza	15%
			10% din oficiu
10.6 Standard minim de performanţă			
• Ţinând cont şi de normele canonice specifice unui ambient eclezial, cum este cazul Departamentului de Teologie Pastorală, prezenţa la cursuri şi seminarii este obligatorie pentru toţi studenţii.			

Data completării
28.09.2017

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
02.10.2017

Semnătura directorului de departament